

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за академична длъжност „доцент“ в МВБУ-Ботевград,
в област на висшето образование – *3. Социални, стопански и правни науки,*
професионално направление – *3.9. Туризъм (Устойчиво регионално развитие*
на туризма), обявен в ДВ бр. 103 от 12.12.2023 г., за нуждите на МВБУ

от проф. д-р Мариана Атанасова Асенова,

от катедра „География на туризма“, Софийски университет „Св. Климент
Охридски“, член на научното жури за конкурса, съгласно заповед №
29/13.02.2024 г. на Ректора на МВБУ

1. Кандидати, допуснати за участие в конкурса

По обявения от МВБУ конкурс за доцент в област на висшето образование - *3. Социални, стопански и правни науки,* професионално направление – *3.9. Туризъм (Устойчиво регионално развитие на туризма)*, обявен в ДВ бр. 103 от 12.12.2023 г., документи за участие са подадени от един кандидат:

- **Гл. ас. д-р Десислава Иванова Алексова** (род. 23.08.1979 г.); бакалавър (2001) и магистър (2003) по Туризъм в НБУ; ОНС „доктор“ в Международно висше бизнес училище, Ботевград по ПН 3.9. Туризъм (2019), гл. ас. в Международно висше бизнес училище от 2012 г.

Представените документи за участие в конкурса са изрядно подготвени и отговарят на изискванията на Чл. 26 и Чл. 28 от Наредбата за развитие на академичния състав на МВБУ. Единствено не е представен общ списък на публикациите, съгласно т. 6 на Чл. 28 (2).

За участие в конкурса гл. ас. д-р Десислава Алексова е представила 54 публикации, включително дисертацията за ОНС „доктор“, както и една публикация, която (по справка в НАЦИД) повтаря вече представена за придобиване на ОНС „доктор“, поради което общият им брой за участие в конкурса се редуцира на 52. Те включват една самостоятелна монография като хабилитационен труд и една публикувана книга на базата на защитения дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", както и 50 научни статии, студии и публикувани доклади.

Статията, представена като публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация (група Г, показател б) не може да бъде открита в тези бази данни, но студията, представена в Група Г, показател 8, е налична в Scopus. Други две студии са публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране (Група Г, показател 9). Всички останали публикации представляват статии или доклади, публикувани в

нереферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни томове (Група Г, показател 7).

Преобладават самостоятелните публикации на кандидата. В представения списък фигурират само 20 научни публикации в съавторство, като тя е втори автор в 8 публикации и трети автор само в една съвместна публикация. Всички останали публикации са самостоятелни или тя е посочена като първи автор. Това предполага високия дял на собствения принос на кандидата в представените разработки. Значителна част от научната продукция на д-р Алексова е на английски език – 12 публикации (23%). От тях в чужбина са публикувани 10 статии – 83% от тези на чужд език и 19% от всички представени публикации. Монографията, представена в група В, показател 3, е в обем от 419 стр. и е с 3-ма научни рецензенти, а тази в група Г, показател 5 – с обем от 309 стр. и 2-ма научни рецензенти. И двете са регистрирани в каталога на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

2. Изпълнение на условията за заемане на академичната длъжност „доцент“

Условията за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно Чл. 24 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, Чл. 53 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и Чл. 26 от Наредбата за развитие на академичния състав на МВБУ, включват:

2.1. Кандидатите да са придобили образователна и научна степен "доктор" Кандидатът, допуснат до участие в конкурса, притежава ОНС „доктор“, придобита през 2019 г. (Диплома № 15 от 12.04.2019 г. на МВБУ-Ботевград) по професионално направление 3.9. Туризъм, за защитен дисертационен труд на тема: „Изследване на туристическия потенциал на община Ботевград за устойчиво развитие на дестинацията“.

2.2. Не по-малко от 2 години кандидатите да са заемали академична длъжност "асистент", "главен асистент", или да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в МВБУ или в друго висше училище или научна организация

Д-р Десислава Алексова е предоставила удостоверения и копие от трудовата си книжка, които хронологично удостоверяват изпълнението на посочения критерий, а именно:

а) В **Нов български университет** Десислава Алексова е била хонорувана преподавател от уч. 2004/2005 г. до уч. 2011/2012 г. (**8 години**), като е водила дисциплини в областта на туристическото образование за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, вкл. в дистанционна форма на обучение;

б) В **Частен професионален колеж** по мениджмънт в туризма, ресторантьорството и хотелиерството „Интербизнес“ Д. Алексова е преподавала през уч. 2010/2011 г. и уч. 2011/2012 г. (**2 години**);

в) В **МВБУ** Десислава Алексова постъпва на ОТД през 2012 г. като главен асистент в професионално направление 3.9. Туризъм, където е и до момента (**12 години**). Този факт е посочен единствено в автобиографията;

г) В допълнение са представени удостоверения за участие с лекционни курсове в обучителни програми, предоставяни от **ЦПО и неправителствени организации** - към БТК (март-април 2012 г.) и асоциация „Планини и хора“ (2017 – 2020 г.).

2.3. Кандидатите да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които не повтарят предоставените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Както вече беше посочено, за участие в конкурса г-жа Алексова е представила **общо 54 научни** труда, от които за целите на конкурса може да бъдат признати 52 научни труда. Те включват **2 авторски монографии**, една от които е публикувана на базата на защитения от нея дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“. В списъка за конкурса като цяло **не са включени** публикациите, предоставени за придобиване на ОНС „доктор“, но, вероятно по невнимание, една повтаря вече регистрираните в НАЦИД във връзка с придобиването на ОНС „доктор“.

3. Съответствие със задължителните минимални национални изискванията по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ за заемане на академичната дейност „доцент“

По отношение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, спрямо кандидата се прилагат националните разпоредби, тъй като Наредбата на МВБУ не въвежда завишени изисквания в сравнение с минималните национални изисквания.

За участие в конкурса кандидатът е предоставил Библиографска справка (списък) на публикациите и копия от тях, два списъка на цитиранията, вкл. справка за цитирания от НАЦИД, както и Справка-самооценка за изпълнение на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, съобразно нормативните документи, упоменати по-горе. Прегледът на посочените документи позволява да се направят следните констатации:

1) **Група А и група В** - От приложената от кандидата Справка за съответствие с минималните изисквания се установява тяхното изпълнение по показателите от **група А и група В**. Кандидатът притежава ОНС „доктор“ (група А), за което му се присъждат 50 точки. За хабилитационен труд –

монография (група В) е представена книгата „Устойчиво развитие на община Чипровци като туристическа дестинация. Създаване на туристически бранд и стратегическо планиране“, за която на кандидата се присъждат 100 точки.

- 2) **Група Г** - Монографията, публикувана на базата на докторската дисертация на кандидата (**Г5**) му носи 75 точки. Липсват публикации, които може да бъдат отнесени към **Г6**. В група Г са представени и три студии – една към показател **Г8** (45 т.) и две към показател **Г9** (20 т.). Всички останали публикации са в към група **Г7** – 28 самостоятелни (280 т.), 15 с по 2-ма автори (75 т.), три са с по 4-ма автори (7,5 т.) и една е с 5-ма автори (2 т.). Достигнатият брой точки за група Г7 е **364,5 т.**, за цялата **група Г – 504,5 т.**, при изисквани 200 т.
- 3) В **група Д** са представени цитирания в световни бази данни – 2 цитирания (30 т.), в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 3 цитирания (30 т.), както и в нереферирани списания с научно рецензиране - 41 цитирания (205 т.). Набраният брой точки по **Група Д е 265 т.**, при изискван минимален брой 50 т.

Съответствието с изискваните точки по групи показатели е обобщено в следващата таблица, от която е видно, че кандидатът покрива изискванията за минимален брой точки по групи, а сумарният брой точки **надхвърля повече от 2 пъти** изисквания минимум.

Група от показатели	Съдържание	Изисквани точки за доцент	Изпълнение от кандидата
А	Показател 1	50	50
В	Показатели 3	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	504,5
Д	Сума от показателите от 11 до 13	50	265
Общо		400	919,5

4. Допълнителни изисквания

За допълнителните критерии, съгласно Чл. 27 (3) от Закона за развитието на академичния състав в Република България и Чл. 57а (2) от Правилника за прилагане на същия закон липсват предоставени доказателствени документи. От свързаните с учебната дейност допълнителни критерии липсва актуална справка от МВБУ за учебната натовареност и водените дисциплини. Не са представени публикувани учебни материали. Отсъства и справка за работата на кандидата със студенти и докторанти (ръководство на дипломанти, изготвяне на рецензии и др.). За свързаните с научно-изследователска дейност допълнителни критерии не е приложена справка за участие в научно-изследователски проекти, но в автобиографията като постижения е посочено участието в 38 приложни проекта в

сферата на туризма. Наличен е сертификат за членство в Българска туристическа камара. Представени са голям брой референции, сертификати за участие в научни конференции и международен обмен, както и 12 сертификата за придобиване на нови знания и повишаване на квалификацията.

Като предимство може да се приеме придобитият професионален опит на кандидата в сферата на туризма – в различни туристически агенции, неправителствени организации и в публичния сектор, както и чрез собственото дружество "Креативо.ком" ЕООД, Божурище.

5. Научни приноси на кандидата

Научните интереси и изследователската дейност на д-р Десислава Алексова, очертани чрез представените публикации, са тематично свързани с обявения конкурс, а именно - устойчиво регионално развитие на туризма. В справката за приносите в научните си трудове д-р Алексова ги е обособила в две групи – отнасящи се до хабилитационния монографичен труд и отнасящи се до останалите публикации, които в известна степен съвпадат, тъй като монографията е разработена на основата на предишния опит на д-р Алексова в научните и приложните изследвания.

Удачно е посочените научни приноси да бъдат обединени и обобщени по следния начин:

1. *Устойчиво развитие на туризма, вкл. планиране и управление на туризма в защитени територии:*

- Туристически ресурси, планирането и управлението на туризма в защитените територии (Публикации №: 2, 6, 10, 16, 17, 20, 24, 28, 46);
- Устойчиво развитие на туризма в националните курорти в България (Публикации № 4, 38, 54);

2. *Управление на туристически дестинации, по-специално на местно ниво:*

- Планиране и развитие на туристическа дестинация на местно ниво - стратегическото планиране на дестинациите и създаването на бранд идентичност, в т.ч. изследвания, насочени към позициониране и маркетинг на туристическите дестинации, разработване на регионална марка, сертифициране и др. (Публикации № 2, 3, 9, 11, 12, 13, 14, 22, 27, 37, 41), Най-значимият принос е свързан със създаване и апробиране на модел за устойчиво местно туристическо развитие, основан на зонирание и микрорайонирание на територията;
- Туристически брандинг, геймификация и приложението ѝ в туристическия сектор, образованието и културата (Публикации № 2, 7, 15, 32, 43, 45, 46);
- Управление на кадрите в туризма (Публикация № 40);

3. Специализирани видове туризъм и продуктова политика на дестинациите:

- Специализирани видове туризъм и алтернативно туристическо предлагане на дестинациите (Публикации № 5, 8, 18, 35, 36, 39,42, 47, 50, 52, 53);
- Алтернативен, солидарен, доброволчески и отговорен туризъм и добри практики от България и чужбина (Публикации № 21, 23, 25, 26, 29, 33, 51);
- Образователен туризъм (вкл. международни пътуващи университети) (Публикации № 30, 31,48, 49).

6. Критични бележки и препоръки към кандидата

Основната критична бележка, която може да бъде формулирана към кандидата, на основата на прегледа на представените за конкурса научни публикации, е свързана с ограничения набор от цитирани използвани източници в публикациите (като се изключат монографиите) и с високия процент на самоцитиране.

С горната констатация е свързана и основната препоръка към кандидата: В бъдещите научни статии и доклади да отделя по-голяма внимание на теоретичните постановки и методологията, на проучването на литературни източници и задълбочен научен литературен преглед, което би позволило реализирането на повече публикации в издания, реферирани и индексирани в световни бази данни.

7. Заключение

Отчитайки резултатите от прегледа на представените документи и публикации, както и въз основа на изготвените справки за изпълнение на минималните изисквания и за оригиналните научни приноси, изразявам становището си пред научното жури в **подкрепа на кандидатурата** на гл. ас д-р Десислава Иванова Алексова за заемане на академичната длъжност „доцент“ по обявения конкурс. Препоръчвам на научното жури по този конкурс да избере на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Десислава Иванова Алексова.

04.04.2024 г.

проф. д-р Мариана Атанасова Асенова

Гр. София